

D E C I Z I E

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii Maria Ghervas, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către BC "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" SA, în pricina civilă la cererea CA "Auto-Siguranța" SA privind intentarea procesului de insolabilitate față de SRL "Ihtus-Grup", împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2015, prin care a fost constatată existența unui litigiu de drept, admisă contestația BC "Victoriabank" SA, respinsă cererea BC "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" SA de admitere a creanțelor în partea penalităților și comunicat creditorului că este în drept să intenteze procesul separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte

c o n s t a t ă

CA „Auto-Siguranța” SA s-a adresat în instanța de judecată cu cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolabilitate față de SRL „Ihtus-Grup”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2013, s-a admis spre examinare cererea introductivă și a fost stabilită perioada de observație asupra activității debitorului SRL „Ihtus-Grup”, fiind numit în calitate de administrator provizoriu ÎI „Pelin Valentin”.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2014, a fost intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Ihtus-Grup” și a fost numit în calitate de administrator al insolabilității ÎI „Pelin Valentin”, acesta fiind obligat să notifice creditorii despre înregistrarea cererilor de lichidare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor pînă la 17.02.2014.

La 11.03.2014 de către administratorul insolabilității, Valentin Pelin, a fost întocmit raportul de verificare a creanțelor declarate față de SRL „Ihtus-Grup”, în baza căruia la data de 13.03.2014 a fost elaborat tabelul definitiv a creanțelor existente față de SRL „Ihtus-Grup”.

BC „Victoriabank” SA la 24.03.2014 a contestat creanța înaintată de către BC „Eximbank” SA în partea penalităților în sumă de 14 068,89 Euro, invocînd că calculul penalității se prescrie în termen de 6 luni, termen care este vădit depășit conform calculului estimat de către BC „Eximbank” SA.

Totodată, a invocat că potrivit pct. 6.2 a contractului de credit nr. 2301 din 15.06.2007, încheiat între SRL „Ihtus-Grup” și BC „Eximbank” SA, de către bancă s-a aplicat o clauză penală în mărime de 0,5 % din suma restantă spre achitare, pentru fiecare zi de întârziere, iar practica bancară uzuală, prevede aplicarea unor penalități în proporție de 0,1% din suma datorată, motiv din care consideră că instanța de judecată ar putea reduce

penalitatea aplicată de către BC „Eximbank” SA de la 0,5% la 0,1%, în baza art. 630 CC RM.

Astfel, solicită să fie respinsă cererea de admitere a creanțelor înaintate de către BC „Eximbank” SA în partea penalităților în sumă de 14 068,89 Euro.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2014, a fost admisă parțial contestația depusă de BC „Victoriabank” SA, fiind dispusă respingerea cererii de admitere a creanțelor înaintate de BC „Eximbank” SA în partea penalităților în sumă de 14 068,89 Euro.

În motivarea încheierii, instanța de insolvabilitate a invocat prevederile art. 143 alin. (4) și 144 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, art. 268 lit. a), 624 alin. (1) și 630 alin. (1) CC, menționând că perioada pentru care poate fi calculată penalitatea nu poate depăși 6 luni, adică 180 zile, iar BC „Eximbank” SA a calculat debitorului SRL „Ihtus-Grup” penalitatea pentru o perioadă mai mare decât 180 zile. Totodată, a considerat necesar de a reduce clauza penală, din motiv că aflarea debitorului SRL „Ihtus-Grup” în proces de insolvabilitate, constituie o circumstanță care permite reducerea clauzei penale. Referitor la omiterea termenul de depunere a contestației, a statuat că acesta nu este omis, din motiv că prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău a fost stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 13.03.2014, însă, dat fiind faptul că la această data administratorul nu a prezentat tabelului definitiv, ședința de validare a creanțelor a fost fixată pe data de 29.05.2014, iar contestația creanțelor creditorului BC „Eximbank” SA a fost depusă de BC „Victoriabank” SA la 24.03.2014, adică a fost depusă în termen.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2014, a fost admis recursul declarat de BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca” SA, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2014 și restituită pricina pentru rejudecarea contestației depuse de BC „Victoriabank” SA.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2015, a fost constatăată existența unui litigiu de drept, admisă contestația BC „Victoriabank” SA, respinsă cererea BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca” SA de admitere a creanțelor în partea penalităților și comunicat creditorului că este în drept să intenteze procesul separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte.

La 04 martie 2015 BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca” SA a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii judecătorești și soluționarea prin decizie a problemei în fond.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanța de insolvabilitate la adoptarea încheierii a aplicat o lege care nu trebuia aplicată, eronat a constatat existența unui litigiu de drept între părțile contractante. Astfel, existența unui litigiu de drept se constată de instanța de insolvabilitate în fiecare caz aparte pe baza probelor pertinente, ținînd cont de faptul că însuși examinarea contestației presupune în sine un litigiu de drept și care este definitivat prin admiterea sau respingerea contestației. Or, conform Legii insolvabilității, creanța validată are efectul unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile. Admiterea contestației prin constatarea unui litigiu de drept, cu radierea creanței din tabel, poate avea loc în cazurile în care creanța solicitată de creditor pentru a fi admisă, nu se confirmă prin probele și argumentele invocate și administrate, iar confirmarea acesteia presupune diverse acțiuni procesuale cum ar fi efectuarea de expertize, evaluări, probe suplimentare.

Deci, doar în asemenea situații creditorul a cărei creanță nu a fost validată prin admiterea contestației, este în drept de a intenta un proces separat după regulile generale în instanța competentă și nu în cea de insolvență.

La caz însă, intimatul nu a prezentat vreo probă în confirmarea existenței unui litigiu de drept, și nici nu era necesară confirmarea dovezilor în cauză prin diverse acțiuni procesuale, în situația în care creanța rezultă din contractul de credit.

Prima instanță la adoptarea încheierii a ignorat și indicațiile Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2014, care prin prisma art. 123 al. (2) CPC sunt obligatorii pentru părți și nu se cer a fi dovedite din nou.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii contestate cu recurs din 18 februarie 2015 a fost primită de recurent la 02 martie 2015 contra semnătură (f.d. 69). În circumstanțele date, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 martie 2015 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2013, s-a admis spre examinare cererea introductivă și a fost stabilită perioada de observație asupra activității debitorului SRL „Ihtus-Grup”, fiind numit în calitate de administrator provizoriu ÎI „Pelin Valentin”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2014, a fost intentat procesul de insolvență față de SRL „Ihtus-Grup” și a fost numit în calitate de administrator al insolvenței ÎI „Pelin Valentin”, acesta fiind obligat să notifice creditorii despre înregistrarea cererilor de lichidare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 17.02.2014.

La 11.03.2014 administratorul insolvenței, Valentin Pelin, a întocmit raportul de verificare a creanțelor declarate față de SRL „Ihtus-Grup”, în baza căruia la data de 13.03.2014 a fost elaborat tabelul definitiv a creanțelor existente față de SRL „Ihtus-Grup”.

BC „Victoriabank” SA la 24.03.2014 a contestat creanța înaintată de către BC „Eximbank” SA în partea penalităților în sumă de 14 068,89 Euro, invocând că calculul penalității se prescrie în termen de 6 luni, termen care este vădit depășit conform calculului estimat de către BC „Eximbank” SA.

Totodată, a invocat că potrivit pct. 6.2 a contractului de credit nr. 2301 din 15.06.2007 încheiat între SRL „Ihtus-Grup” și BC „Eximbank” SA, de către bancă s-a aplicat o clauză penală în mărime de 0,5 % din suma restantă spre achitare, pentru fiecare zi de întârziere, iar practica bancară uzuală, prevede aplicarea unor penalități în proporție de 0,1% din suma datorată, motiv din care consideră că instanța de judecată ar putea reduce penalitatea aplicată de către BC „Eximbank” SA de la 0,5% la 0,1%, în baza art. 630 CC RM.

Instanța de insolvență la adoptarea încheierii din 18 februarie 2015, a constatat existența unui litigiu de drept și a admis contestația BC „Victoriabank” SA, a respins

cererea BC „Eximbank” SA de admitere a creanțelor în partea penalităților în sumă de 14068,89 Euro și radierea acesteia din tabelul creanțelor, precum și a explicat creditorului BC „Eximbank” SA că este în drept de a confirma creanța sa într-un proces separat.

Or, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind întemeiate concluziile date din următoarele considerente.

Conform art. 143 al. (4) a Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, după intentarea procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul insolvenței/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanțelor, care va cuprinde toate creanțele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, inclusiv creanțele acceptate în tabelul preliminar. În tabelul definitiv se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvenței/lichidator și rangul de prioritate al creanței. Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă de către instanța de insolvență la ședința de validare a creditorilor.

Debitorul și creditorii însă pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv, care se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv, conform art. 144 al. (1) și al. (2) a Legii insolvenței.

În procesul examinării contestațiilor, contestatorul și/sau creditorul a cărui creanță a fost contestată, precum și administratorul sau alte persoane au dreptul să prezinte oricare probe și dovezi și să-și exercite toate drepturile sale de parte în proces conform CPC.

Instanța de insolvență în rezultatul examinării contestației adoptă o încheiere de admitere sau de respingere a contestației care poate fi contestată cu recurs, însă dacă în procesul examinării contestațiilor se constată un litigiu de drept (art.144 alin.(4) din lege), instanța admite contestația, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanță nu a fost validată poate să intenteze un proces separat sau să preia procesul suspendat care era pendinte pe rol în temeiul art.79 alin.(4).

Din conținutul contestației BC „Victoriabank” SA rezultă că acesta contestă mărimea clauzei penale prevăzută de contractul de credit nr. 2301 din 15.06.2007 încheiat între SRL „Ihtus-Grup” și BC „Eximbank” SA. În circumstanțele date, instanța corect a stabilit că toate litigiile ce rezultă din acest contract, urmează a fi examinate în procedură contencioasă, or instanța de insolvență nefiind în drept de a decide asupra penalității în cadrul examinării contestației.

În acest sens, instanța de recurs mai relevă că, oricare litigiu aflat pe rol la data intentării procesului de insolvență, inclusiv care se referă la masa debitoare, vor continua a fi judecate în instanțele de judecată, care au început examinarea. Alte litigii de drept, fie ca rezultat al admiterii contestațiilor împotriva creanțelor ca rezultat al existenței unui litigiu de drept cu radierea creanței din tabelul definitiv (art.144 din lege), fie litigii apărute după intentarea procesului de insolvență sau în alte cazuri, cu excepția celor stabilite expres în art.5 din lege, se judecă de alte instanțe de judecată, potrivit competenței.

Colegiul constată că nu au fost lezate în vreun mod drepturile și interesele BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca” SA prin adoptarea încheierii contestate, în cazul în care instanța de insolvență deși a respins băncii cererea de admitere a creanțelor în partea penalităților în sumă de 14068,89 Euro, cu radierea acesteia din tabelul creanțelor,

totodată i-a explicat recurentului că este în drept de a intenta un proces separat pentru confirmarea creanței sale în procedură contencioasă.

Sunt irelevante argumentele recurentului precum că faptele stabilite prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2014 (f.d. 45-50) sunt obligatorii și nu se cer a fi dovedite prin prisma art. 123 al. (2) CPC, în cazul în care decizia dată nu a fost una irevocabilă, ci a fost pronunțată în cadrul acestei pricini de pînă la rejudecare.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea primei instanțe este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea primei instanțe.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către BC "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" SA.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2015, în pricina civilă la cererea la cererea CA "Auto-Siguranta" SA privind intentarea procesului de insolabilitate față de SRL "Ihtus-Grup".

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat